

Temat 3: Zasady wyboru miejsca pod szkółkę.

Właściwa lokalizacja szkótek ma ogromny wpływ na wyniki produkcji szkółkarskiej.

Dokonując wyboru terenów pod szkółki bierzemy pod uwagę:

Konfigurację terenu. Najodpowiedniejszy pod szkółki jest teren równy, dopuszcza się niewielki spadek (nachylenie) wynoszący na nizinach 2–3°, a w górach 3–5°. W przypadku szkótek zespolonych lokalizacja ze względu na konfigurację terenu jest łatwiejsza.

Warunki glebowe. Warunki glebowe do prowadzenia szkółki leśnej pod wieloma względami mogą być słabsze niż do prowadzenia szkółki zadrzewieniowej, głównie ze względu na zwykle mniejsze wymagania produkowanych sadzonek i krótsze cykle ich produkcji. Gleba o korzystnych naturalnych właściwościach fizycznych i chemicznych jest najodpowiedniejsza, daje bowiem rękojmię uzyskania dobrych efektów oraz zachowania trwałości produkcji szkółkarskiej. Najodpowiedniejsze pod szkółkę leśną są gleby bielcowe słabo zbielicowane, rdzawe, płowe i brunatne występujące w borze mieszanym świeżym i lesie mieszanym świeżym, a dla szkótek zadrzewieniowych wyjątkowo i w lesie świeżym. Nie nadają się pod szkółkę leśną gleby piaszczyste (głębokie piaski luźne) oraz ciężkie gliny i ły, a także gleby bardzo kamieniste.

Pod względem składu mechanicznego warstwy uprawnej gleby najodpowiedniejsze są piaski słabogliniaste i gliniaste lekkie (gleby piaszczysto-gliniaste) zawierające odpowiednio 5–10 i 10–15% części spławialnych oraz piaski gliniaste lekkie i mocne (dla pozostałych iglastych i wszystkich liściastych) zawierające odpowiednio 10–15 i 15–20% części spławialnych.

Ważny jest udział próchnicy w warstwie uprawnej gleby oraz miąższość (grubość) tej warstwy. Pożądany udział próchnicy w warstwie akumulacyjnej powinien wynosić 4–5% i nie powinien być niższy niż 3%.

Warunki wodne. Na powierzchni szkółki nie powinno być obniżeń sprzyjających utrzymywaniu się wody z opadów lub wody stagnującej okresowo np. wiosną. Optymalny poziom wody gruntowej w okresie wegetacyjnym powinien się wahać od 150–200 cm. Maksymalny poziom wód gruntowych nie powinien przekraczać wiosną 80–100 cm na glebach lżejszych i 100–120 cm na glebach cięższych.

Woda głębinowa ze względu na niską temperaturę nie nadaje się do bezpośredniego nawadniania szkółki. Dlatego należy zbudować zbiorniki, w których woda się ogrzeje.

Warunki klimatyczne. Dobre wyniki w zakresie wydajności i jakości produkcji szkółkarskiej zależą w dużym stopniu od zapewnienia w szkółce korzystnego mikroklimatu dla uprawianych roślin. Wymagany mikroklimat najłatwiej można utrzymać w szkółce położonej w drzewostanie, który chroni ją przed mroźnymi i wysuszającymi wiatrami, łagodzi nadmierną insolację, zapobiega wywiewaniu dwutlenku węgla itp. Minimalna szerokość kulis w systemie szkótek zespolonych wynosi 30 m.

Warunki transportowe i komunikacyjne. Należy dążyć do centralnej lokalizacji szkółki w stosunku do obsługiwanego terenu. Jak najmniejsze odległości transportowe mają duże znaczenie ze względów organizacyjnych i ekonomicznych. Dlatego też odległość szkółki od obsługiwanego jednostek w zasadzie nie powinna przekraczać 50 km.